

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMHALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar it-Tnejn 16 ta' Diċembru 2019

Numru 7

Rikors numru 351/17 LM

eHealth Limited (C68844)

v.

**Sergio Giglio, Bruno Giglio and S.S. Giovanni e Paolo S.r.l. u
Permira Advisers Holding Limited, Permira Advisers LLP,
Pantheon Holdco Limited u b'digriet tas-17 ta' Settembru, 2019,
stante li s-soċjetà Pantheon Holdco Limited bidlet isimha, l-atti
ġew trasfużi f'isem is-soċjetà Althea Group SpA kif rappreżentata
mill-mandatarju speċjali tagħha l-Avukat Antoine Cremona, u
Permira Associati SpA**

Il-Qorti:

1. Dawn huma żewġ appelli mressqin mill-kumpanniji intimati Permira Advisers Holding Limited, Permira Advisers LLP, Althea Group SpA u Permira Associati SpA (minn issa 'l hemm imsejħin "l-ewwel appellanti") u mill-intimati Sergio Giglio, Bruno Giglio u S.S. Giovanni e Paolo S.r.l.

(minn issa 'l hemm imsejħin "it-tieni appellanti") minn sentenza *in parte* mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-23 ta' Mejju, 2018, (minn issa 'l hemm imsejħa "s-sentenza appellata") li biha u għar-raġunijiet hemm imfissra, dik il-Qorti ċaħdet l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet preliminari tagħhom biex tissoprassjedi fuq il-proċedimenti ta' din il-kawża għall-finijiet tal-artikolu 29(1) tar-Regolament (Riformulat) tal-UE Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru, 2012, dwar il-Ġurisdizzjoni u r-Rikonossiment u l-Eżekuzzjoni ta' Sentenzi fi Kwistjonijiet Ċivili u Kummerċjali (minn issa 'l hemm imsejħa "ir-Regolament") u dan għaliex ma kinitx il-qorti invokata l-ewwel sabiex tisma' u tiddetermina l-kwistjoni ladarba hemm proċedimenti mexjin quddiem il-Qorti ta' Milan mibdija qabel din il-kawża u li jinvolvu l-istess kawża ta' azzjoni bejn l-istess partijiet, jew li tuża d-diskrezzjoni tagħha li tissoprassjedi fuq il-proċedimenti ta' din il-kawża għall-finijiet tal-artikolu 30(1) tar-Regolament minħabba li dawn il-proċedimenti jikkwalifikaw bħala "azzjonijiet relatati" mal-imsemmija proċedimenti quddiem l-imsemmija qorti barranija;

2. Biex l-ewwel Qorti waslet għad-deċiżjoni tagħha, għamlet il-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

"Il-kwistjoni bejn il-partijiet

"Fis-7 ta' Novembru, 2014 is-soċjetà attriċi EHealth Limited kienet ġiet assenjata d-drittijiet tas-soċjetà Vertical Group Holding Limited naxxenti mill-ftehim tal-11 ta' Lulju, 2014 li din kellha biex takkwista 100% tal-

ishma tal-aħwa Sergio u Bruno Giglio fis-soċjetà S.S. Giovanni e Paolo S.r.l. u fis-soċjetajiet sussidjarji u affiljati tagħha. Fil-kors tan-negozju tas-soċjetà Vertical Group Holding Limited, din daħlet fi ftehim ieħor, datat ukoll 7 ta' Novembru, 2014, għal sub-licensing, marketing u distribution mas-soċjetà Inobis Consulting Group Limited. Fil-ftehim bejn is-soċjetà Vertical Group Holding Limited u l-aħwa Giglio, kien kemm klawsola ta' esklussività għal perijodu determinat favur Vertical Group Holding Limited rigward trattativi għall-bejgħ tal-ishma imsemmija. Irriżulta li l-Ewwel Konvenuti sussegwentement infurmaw lis-soċjetà Vertical Group Holding Limited li ma kinux lesti jkomplu bit-trattattivi għall-bejgħ tal-imsemmija ishma u n-negozju ma ġiex konkluz. Is-soċjetà Vertical Group Holding Limited għaldaqstant allegat li kellha tikser il-ftehim ma' Inobis Consulting Group Limited li konsegwentement istitwiet kawża kontra tagħha għad-danni fis-somma ta' erbatax-il miljun Euro u nofs. Għaldaqstant is-soċjetà attriċi li kienet ġiet assenjata d-drittijiet tas-soċjetà Vertical Group Holding Limited f'din il-kawża qiegħda taġixxi ġudizzjarjament kontra l-konvenuti aħwa Giglio u kontra s-soċjetà konvenuta S.S. Giovanni e Paolo S.r.l., għad-danni li allegatament sofriet u qiegħda taġixxi wkoll kontra s-soċjetajiet konvenuti Permira Advisors Holdings Limited, Permira Advisers LLP, Pantheon Holdco Limited u Permira Associati SpA li kienu qed jinnegozjaw mal-Ewwel Konvenuti għax-xiri tal-istess ishma meta l-Ewwel Konvenuti suppost li kienu qegħdin jinnegozjaw mas-soċjetà Vertical Group Holding Limited dwar il-bejgħ tal-imsemmija ishma. Min-naħa tagħhom il-konvenuti kollha qegħdin jallegaw, fost affarijiet oħra, illi kwalsiasi danni li allegatament sofriet is-soċjetà attriċi in konnessjoni mal-Inobis Agreement huma sempliċement fabrikati fis-sens li kien hemm kollużjoni u messa in scena bejn is-soċjetà attriċi u Inobis Consulting Group Limited. Barra minn hekk il-konvenuti kollha jilqgħu għat-talbiet attriċi billi jeċċepixxu diversi eċċezzjonijiet preliminari, bl-ewwel żewġ eċċezzjonijiet preliminari tal-konvenuti li skont il-verbal tal-udjenza tat-12 ta' Lulju, 2017 kellhom jiġu ttrattati qabel kull haġa oħra.

“Permezz ta' dawn iż-żewġ eċċezzjonijiet preliminari l-konvenuti jitolbu:

“1. Is-soprasessjoni minn din il-Qorti ai termini tal-Artikolu 29(1) tar-Regolament tal-UE Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru, 2012 dwar il-Ġurisdizzjoni u r-Rikonossiment u l-Eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet Ċivili u Kummerċjali minħabba l-fatt illi din il-Qorti mhix il-Qorti invokata l-ewwel sabiex tisma' u tiddetermina din il-materja għaliex proċedimenti li jinvolvu l-istess kawża ta' azzjoni u bejn l-istess partijiet, definiti ai termini tal-ġurisprudenza applikabbli tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, bħalissa jinsabu pendent quddiem il-Qorti ta' Milan, fl-Italja (Proċedimenti bin-numru ta' reġistrazzjoni 27821/2016); u

“2. Jekk din l-Qorti tiddeċiedi illi ma tissoprasjedix fuq dawn il-proċedimenti odjerni ai termini tal-Artikolu 29(1) tal-imsemmija Regolamenti, il-Qorti għandha tuża d-diskrezzjoni tagħha sabiex tissoprasjedix fuq dawn il-proċedimenti odjerni ai termini tal-Artikolu

30(1) tal-istess Regolamenti għaliex dawn il-proċedimenti jikkwalifikaw bħala “azzjonijiet relatati” mal-proċedimenti pendenti quddiem il-Qorti ta’ Milan u jekk din il-Qorti tisma’ din il-kawża, ser ikun hemm ir-riskju ta’ sentenzi irrikonċiljabbli li jirriżultaw minn proċedimenti separati, li hija eżattament is-sitwazzjoni illi dan ir-Regolament jipprova jevita.

“Provi u riżultanzi

“Fl-udjenza tat-23 ta’ Ottubru, 2017 il-partijiet qablu li kienu qed jeżentaw reċiprokament lill-xulxin min-neċessità tal-proċedura tal-ġurament konfermat quddiem il-Konsolat ta’ Malta fil-ġurisdizzjonijiet rispettivi tagħhom u dan japplika sija għax-xhieda tal-atturi u sija għax-xhieda tal-konvenuti.

“It-Tieni Konvenuti ppreżentaw opinjoni legali¹ dwar id-dritt Taljan mhejjija mill-avukati Prof. Stefano Alberto Sillato u Sirio D’Amanzo b’diversi dokumenti relatati mal-proċeduri fl-Italja. Dawn ikkonfermaw li huma l-avukati li qed jidhru għat-Tieni Konvenuti fil-proċeduri quddiem il-Qorti ta’ Milan preseduta mill-Imħallef Mambriani. L-avukati Sillato u D’Amanzo jispjegaw li fit-22 ta’ Lulju, 2015 abbażi ta’ allegat ksur tal-letter of intent tal-11 ta’ Lulju, 2014 bejn Vertical Group Holding Limited u L-Ewwel Konvenuti, Vertical Group Holding Limited talbet lill-Qorti ta’ Genoa biex tinibixxi lill-aħwa Giglio milli jittrasferixxu l-ishma tagħhom fis-soċjetà S.S. Giovanni u Paolo S.r.l. lil terzi. Din it-talba giet miċhuda fis-17 ta’ Awwissu, 2015, billi dik il-Qorti qalet li l-letter of intent ma kinitx torbot lill-partijiet.² Sussegwentement il-konsulenti legali Ingliżi ta’ Vertical Group Holding Limited kienu bagħtu ittra legali lit-Tieni Konvenuti³ u fit-2 ta’ Mejju, 2016, it-Tieni Konvenuti flimkien mas-soċjetà Higea S.p.a. fetħu kawża ta’ jattanza kontra Vertical Group Holding Limited u l-aħwa Sergio u Bruno Giglio quddiem il-Qorti ta’ Milan dwar l-imsemmija pretensjonijiet tagħhom. Fit-28 ta’ Diċembru, 2016, Vertical Group Holding Limited (“Vertical”) ippreżentat l-eċċezzjonijiet tagħha iżda ma kkontestatx anzi aċċettat espressament il-ġurisdizzjoni tal-Qorti ta’ Milan.⁴ Mal-eċċezzjonijiet tagħha Vertical għamlet ukoll kontrotalba fejn qalet li l-atturi f’dik il-kawża għandhom jinżammu responsabbli għad-danni in solidum mal-aħwa Giglio u s-soċjetà S.S. Giovanni u Paolo S.r.l. u kkjamathom fil-kontrotalba tagħha. L-aħwa Giglio⁵ ppreżentaw l-eċċezzjonijiet tagħhom f’dik il-kawża fit-30 ta’ Diċembru, 2016⁶, u wara li ġew kjamati fil-kontrotalba ta’ Vertical⁷ dañlu l-eċċezzjonijiet tagħhom għal dik il-kontrotalba.⁸

¹ A fol. 220 sa 225.

² Kopja tad-digriet a fol. 251 u 252.

³ A fol. 227 sa 250 datata 19.04.2016, bid-dokumentazzjoni relattiva annessa.

⁴ A fol. 276 sa 316, bi traduzzjoni bl-Ingliż a fol. 317 sa 356. Din kienet tinkludi kontro-talba u talba biex jiġu kjamati l-Ewwel Konvenuti.

⁵ Flimkien mas-soċjetà S.S. Giovanni e Paolo S.r.l.

⁶ A fol. 357 sa 377.

⁷ Digriet a fol. 378 sa 382.

⁸ A fol. 383 sa 395.

*“L-avukati Sillato u D’Amanzo jispjegaw ukoll kif il-Qorti ta’ Milan giet infurmata mill-avukati tat-Tieni Konvenuti bil-proċeduri odjerni li ġew istitwiti f’Malta, u kkontendew li (i) l-*causa* petendi tal-kawża odjerna kienet l-istess b’hal dik tal-kawża quddiem il-Qorti ta’ Milan; (ii) li l-kawża f’Malta kienet tirrigwardja l-istess drittijiet prekontrattwali u li għandha l-istess raġuni għat-talba għad-danni allegati minn Vertical Group Holding Limited; (iii) li Ehealth, is-soċjetà konvenuta fil-kawża imsemmija, kienet tappartjeni lil Vertical Group Holding Limited. Vertical ikkontestaw dan u ngħata żmien biex il-partijiet jiformulaw is-sottomissjonijiet tagħhom.⁹ Saru sottomissjonijiet rispettivament mit-Tieni Konvenuti, mill-Ewwel Konvenuti u minn Vertical Group Holding Limited.¹⁰ L-avukati Sillato u D’Amanzo jispjegaw li t-Tieni Konvenuti ssottomettew elementi soġġettivi u oġġettivi li juru kif il-proċedimenti f’Malta jikkoinċidu mal-proċedimenti fl-Italja:*

“L-elementi soġġettivi in succint huma: a) li EHealth hi proprjetà ta’ Vertical; b) EHealth giet kkostitwita fit-30 ta’ Jannar, 2015 wara li Vertical kienet allegat ksur tal-obbligi kuntrattwali da parti tal-aħwa Giglio; ċ) EHealth għalhekk aċċettat l-assenjazzjoni tad-drittijiet ta’ Vertical meta kienet konsapevoli tal-allegat ksur; d) EHealth, Vertical u Inobis għandhom l-istess registered address u e) għandhom l-istess direttur u rappreżentant legali Uwe Schonfeld; f) Minnehaha Holding Limited li għandha 50% tal-ishma ta’ Inobis, għandha shareholder lil Ruth Schonfeld, li għandha r-residenza tagħha fl-istess indirizz ta’ Uwe Schonfeld, li hu ukoll direttur u rappreżentant legali ta’ Minnehaha Holding Limited, u din tal-aħħar għandha l-istess registered address b’nat-tliet soċjetajiet imsemmija; g) EHealth u Inobis fil-kawża kontra xulxin għandhom avukati mill-istess uffiċju legali ta’ Farrugia, Gatt & Falzon; h) EHealth iddikjarat li hi suċċessur fit-titlu ta’ Vertical għar-rigward il-ftehim/letter of intent; i) EHealth ammettiet it-talbiet fil-proċeduri istitwiti kontriha minn Inobis; j) il-konvenuti fiż-żewġ proċeduri huma l-istess; k) EHealth u Vertical allura huma l-istess persuna. L-elementi oġġettivi huma: l) fil-proċeduri istitwiti minn EHealth u Vertical rispettivament f’Malta u f’Milan, dawn qegħdin jirreklamaw danni dwar l-istess kwistjoni kontra l-istess konvenuti; m) il-petitur fiż-żewġ kawżi hi l-kompensazzjoni għal ħsarat allegati b’konsegwenza tal-istess azzjonijiet tal-konvenuti; u n) is-sub-licensing agreement ma’ Inobis kien dwar prodotti u servizzi li ma kinux jeżistu. Wara dawn is-sottomissjonijiet u s-sottomissjonijiet tal-partijiet l-oħra, il-Qorti ta’ Milan għalkemm ma awtorizzatx il-kjamata in kawża ta’ EHealth Limited fil-proċeduri¹¹, peress li skont ir-Regolamenti dwar il-Ġurisdizzjoni u r-Rikonoxximent u l-Eżekuzzjoni ta’ Sentenzi fi Kwistjonijiet Ċivili u Kummerċjali hija il-Qorti ta’ Malta fejn il-proċeduri bdew wara dawk fl-Italja, li trid tiddeċiedi l-kwistjoni ta’ lis alibi pendens, ingħad obiter dictum:

⁹ A fol. 396 sa 401.

¹⁰ Rispettivament a fol. 402 sa 424, 425 sa 430 u 431 sa 442.

¹¹ Digriet a fol. 443 sa 451.

“It is well known, following the succession in the disputed right, that the subject-matter of the proceedings is no longer the original relationship, but the one between the successor in title and the counterparty of the trasferor; specifically the trasferor continues the proceedings in its quality as procedural substitute and thus no longer claim a right of its own but a right of the assignee. For the same reasons the different identity between the assignee (party to the second proceedings) , and the assignor (party to the first proceedings) is irrelevant in the evaluation of the lis pendens. Thus, there is lis pendens between the on-going proceedings and any possible future proceedings initiated by or against the successor in title for the same claim; lis pendens that, anyhow, as already said, may only be declared by the judge of the second proceedings”.

“Il-Qorti ta’ Milan fid-digriet tagħha tal-31 ta’ Lulju, 2017, ma ddeċidietx għaldaqstant dwar il-kjamata in kawża tas-soċjetà EHealth Limited u dan sabiex tistenna jekk il-Qorti Malta kinitx ser tordna s-soprasessjoni.

“L-Ewwel Konvenuti pprezentaw opinjoni legali¹² dwar id-dritt Taljan m’hejjija mill-avukat Roberto Rovero flimkien ma’ diversi dokumenti relatati mal-proċeduri fl-Italja fejn prattikament ġew ripetuti l-istess sottomissjonijiet li saru fl-opinjoni legali tal-avukati Sillato u D’Amanzo għat-Tieni Konvenuti.

“Is-soċjetà attriċi pprezentat opinjoni legali¹³ dwar id-dritt Taljan m’hejjija mill-avukat Simone Ciccotti dwar il-proċeduri li hemm pendenti fl-Italja fejn jiġi premess illi: a) il-kawża odjerna ġiet istitwita quddiem din il-Qorti minn EHealth li mhijiex parti fil-kawża fl-Italja u li lanqas għandha interess fil-kuntratt ta’ akkwist bejn is-soċjetà Vertical Group Holding Limited u l-aħwa Giglio; b) il-kawża f’Malta saret wara li Inobis Consulting Group Limited istitwiet kawża kontra Ehealth dwar ksur ta’ kuntratt; ċ) Vertical Group Holding Limited mhux parti fil-kawża f’Malta; d) EHealth hija parti fil-kawża li saret minn Inobis; e) quddiem il-Qorti Taljana intalab mill-konvenuti li tiġi kjamata EHealth biss u mhux Inobis; f) il-Qorti ta’ Milan ċaħdet il-kjamata in kawża ta’ EHealth Limited u l-Qorti ma rriżervatx li tiddeċiedi dwar dan fi stadju ulterjuri u mhux kif ingħad mill-parti l-oħra; g) fil-proċeduri fl-Italja ladarba daħlu fil-mertu bid-discovery proceedings, m’hemmx il-possibilità li jiddaħħal xi ħaddieħor fil-kawża skont l-artikolu 269 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili Taljana.

“L-avukat Simone Ciccotti jsostni li fil-kawżi fl-Italja u f’Malta, la l-partijiet ma huma l-istess u lanqas il-kawżali u jikkritika l-opinjoni legali tal-konvenuti li jargumentaw li EHealth u Vertical huma l-istess persuna. Apparti minnhekk, qal ukoll li filwaqt li fl-Italja hemm kawża ta’ jattanza, f’Malta l-kawża hija għad-danni minħabba ksur ta’ klawsoli kuntrattwali

---

¹² A fol. 500 sa 504.

¹³ A fol. 873 sa 880.

li taqa' taħt il-ġurisdizzjoni tal-Qrati Maltin, liema kawża giet istitwita wara li saret il-kawża minn Inobis. L-avukat Simone Ciccotti jasal għalhekk għall-konkluzjoni li ma hemmx lis alibi pendens u ma japplikawx l-Artikoli 29 u 30 tar-Regolament (EU) 1215 tal-2012. L-avukat Ciccotti jikkritika l-opinjoni legali ppreżentati mill-konvenuti billi jsostni wkoll li huma bbażati fuq erba' premissi legali skorretti:

“a) Li tingħata l-impressjoni żbaljata li l-kawża ta' jattanza tinkludi talba għad-danni li Inobis qiegħda titlob mingħand EHealth, li mhuwiex il-każ. L-avukat Ciccotti jgħid ukoll li anki kieku hemm xi interessi reċiproċi bejn Permira, EHealth u Vertical, dan xorta ma jagħtix lok għal lis alibi pendens taħt l-Artikolu 29 tar-Regolamenti imsemmija;

“b) Fil-kawża l-Italja, l-Ewwel Konvenuti u t-Tieni Konvenuti qed jitolbu biss il-kjamata ta' EHealth u mhux ta' Inobis. Apparti dan, bħala parti fil-proċeduri fl-Italja hemm ukoll Higea S.p.A., li ma tinkwadrax fil-proċeduri f'Malta u għalhekk il-partijiet fiż-żewġ kawżi żgur li huma differenti;

“ċ) Il-Qorti l-Italja diġà bdiet discovery procedures li taw bidu għas-smiġħ tal-provi fil-mertu, bil-konsegwenza li ma jistax f'dan l-istadju jiddaħħlu partijiet godda;

“d) L-azzjoni li istitwiet EHealth f'Malta ma tiffurmax u ma tistax tiffirma parti mis-sentenza li se tingħata mill-Qorti ta' Milan għax kif ingħad il-kawżali, l-“causa petendi” f'dik il-kawża u f'din il-kawża huma totalment differenti.

“L-avukat Ciccotti jikkonkludi li m'hemm l-ebda elementi proċedurali taħt il-liġi Taljana li jirrikjedu li l-Qorti f'Malta ma taġġudikax il-kawża li tinsab quddiemha. Għal kuntrarju l-Qorti f'Malta għandha ġurisdizzjoni esklussiva li tisma' l-kawża li giet istitwita minn EHealth wara li giet kjamata bħala konvenuta f'kawża oħra konnessa u relatata mressqa minn soċjetà attriċi Maltija (Inobis) kontra EHealth Limited.

“Konsiderazzjonijiet legali

“Fl-ewwel lok l-Artikoli 29 u 30 tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-Ġurisdizzjoni u r-Rikonoxximent u l-Eżekuzzjoni ta' Sentenzi fi Kwistjonijiet Ċivili u Kummerċjali jittrattaw mhux biss is-soprasessjoni mandatorja f'każ ta' lis alibi pendens iżda anki s-soprasessjoni fakoltattiva fl-eventwalità meta l-azzjonijiet ikunu relatati għalkemm ma jagħtux lok għal lis pendens.

“L-Artikoli rilevanti tal-imsemmi Regolament jgħidu:

“TAQSIMA 9

“Lis pendens — azzjonijiet relatati

“Artikolu 29:

“1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 31(2), meta proċedimenti li jinvolvu l-istess kawża ta’ azzjoni u bejn l-istess partijiet ikunu miġjuba quddiem qorti ta’ Stati Membri differenti, kull qorti apparti l-ewwel qorti li jkollha quddiemha l-każ għandha fuq inizjattiva tagħha stess tissospendi l-proċedimenti ta’ quddiemha sa dak iż-żmien li fih tiġi stabbilita l-ġurisdizzjoni tal-ewwel qorti invokata.

“2. Fil-każijiet imsemmija fil-paragrafu 1, fuq talba ta’ qorti li tiegħu konjizzjoni tal-kawża, kwalunkwe qorti invokata għandha mingħajr dewmien tinforma lill-ewwel qorti bid-data meta tressqu l-proċedimenti quddiemha skont l-Artikolu 32.

“3. Meta tiġi stabbilita l-ġurisdizzjoni tal-ewwel qorti invokata, kull qorti oħra apparti l-ewwel qorti invokata għandha tastjeni mill-ġurisdizzjoni favur dik il-qorti.

“Artikolu 30:

“1. Meta azzjonijiet relatati jkunu pendenti fi qorti ta’ Stati Membri differenti, kwalunkwe qorti apparti l-qorti li tkun l-ewwel invokata għandha tissospendi l-proċedimenti ta’ quddiemha.

“2. Fejn l-azzjoni tkun pendenti fil-prim’istanza quddiem l-ewwel qorti, kwalunkwe qorti oħra tista’ wkoll, fuq talba ta’ waħda mill-partijiet, tiċċad il-ġurisdizzjoni jekk il-qorti l-ewwel invokata jkollha ġurisdizzjoni fuq l-azzjonijiet ikkonċernati u li l-liġi tagħha tippermetti l-konsolidazzjoni tagħhom.

“3. Għall-finijiet ta’ dan l-Artikolu, azzjonijiet huma meqjusa li jkunu relatati meta jkunu konnessi hekk mill-qrib illi jkun aktar konvenjenti illi jinstemgħu u jiġu determinati flimkien sabiex ikun evitat ir-riskju ta’ sentenzi irrikonċiljabbli li jirriżultaw minn proċedimenti separati.”

“Wara li rat id-dokumentazzjoni li giet esebita, partikolarment dik li tikkonċerna l-proċeduri quddiem il-Qorti ta’ Milan, għalkemm jeżistu indizji ta’ rabtiet evidenti bejn is-soċjetajiet Vertical Group Holdings Limited u Ehealth Limited u dan mhux biss għal dak li jirrigwardja r-rappreżentanza u t-tmexxija tagħhom iżda anki minħabba l-fatt li d-drittijiet ta’ Vertical Group Holdings Limited naxxenti mil-Letter of Intent tal-11 ta’ Lulju, 2014 kienu ġew assenjati lill-EHealth Limited, tqis illi xorta waħda ma jeżistux l-elementi ta’ lis alibi pendens bejn iż-żewġ kawżi. Qabelxejn għandu jiġi premess li din il-Qorti għandha quddiemha biss il-kawża odjerna u m’għandhiex quddiemha wkoll il-kawża istitwita mis-soċjetà Inobis Consultancy Group Limited kontra s-soċjetà Ehealth

*Limited*¹⁴ u ma tistax għalhekk hija u tqis l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet preliminari tal-konvenuti tiegħu konjizzjoni wkoll tal-kawża Rikors Maħluf Nru 230/2017 TA.

“Tqis li l-Artikolu 29 tar-Regolamenti 1215 tal-2012 tal-UE jiġihaddet esklussivament dwar lis alibi pendens u jekk tiġi milqugħha t-talba għas-soprasessjoni, din twassal għall-astensjoni tal-Qorti Maltija mill-ġurisdizzjoni tagħha favur il-Qorti Taljana, jekk il-kawża f'Malta tkun ġiet istitwita wara li tkun ġiet istitwita l-kawża quddiem il-Qorti Taljana. Fil-liġi Maltija l-kunċett ta' lis alibi pendens huwa regolat bl-artikolu 792 tal-Kap. 12, fejn il-Qorti tista' tibgħat kawża quddiem Qorti oħra lokali jekk titressaq quddiemha kawża wara li tkun tressqet kawża oħra fuq l-istess mertu quddiem Qorti oħra. Izda nonostante d-dicitura tal-liġi, ġie stabbilit mill-ġurisprudenza li għalkemm il-liġi tħalli għażla lill-Qorti jekk tgħaddix jew le t-tieni kawża lill-Qorti li qiegħda tisma' l-ewwel kawża fuq l-istess mertu, tali għażla mhux suppost tissussisti jekk kemm-il darba l-elementi tal-litis pendentia jsejnhu u jiġu ppruvati wara li tingħata eċċezzjoni bħal dik. Jingħad ukoll li dan huwa, fil-qofol, dak li jagħraf lil din l-eċċezzjoni minn dik li tixxiebah magħha tal-konnessjoni ta' kawzi.¹⁵ Fir-Regolament 29 tal-Unjoni Ewropea, din it-tassatività hija stabbilita mil-liġi nnifisha.

“Skont l-insenjament tal-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Crocifissa Sammut et vs. Joseph Spiteri**¹⁶, sabiex tirnexxi l-eċċezzjoni ta' lis alibi pendens, iridu jikkonkorru neċessarjament l-elementi rekwiziti segwenti:

- “1. Li l-kawża trid tkun bejn l-istess partijiet - eadem personae;
- “2. Irid ikun hemm l-istess oġġett - eadem res;
- “3. It-talbiet irid ikollhom l-istess meritu - eadem causa petendi.¹⁷

“Fil-kawzi quddiem din il-Qorti u quddiem il-Qorti ta' Milan, mhux talli ma jikkonkorru l-elementi kollha msemmija, izda ma jeżisti l-ebda wieħed mill-imsemmija elementi rikjesti. Is-sentenza tal-Qorti ta' Milan ma tista' qatt isservi bħala res judicata kontra s-socjetà attriċi u għaldaqstant is-sentenza tal-Qorti ta' Milan ma tista' qatt tkun irrirkonċiljabbli mas-sentenza tal-Qorti ta' Malta għax ma taffettwax lill-istess partijiet. Għaldaqstant l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-konvenuti kollha qed tiġi respinta stante li ladarba ma jissussistix l-ebda wieħed mir-rekwiziti ta' lis alibi pendens, id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 29 tar-Regolament m'għandhomx jiġu applikati.

¹⁴ **Inobis Consulting Group Limited vs. EHealth Limited** (Rik. Ġur. 230/2017TA).

¹⁵ P.A., 13.08, 2015.

¹⁶ 10.10.2003.

¹⁷ Ara wkoll **Marsaxlokk Sailing Club Company Limited vs. J and H Company Limited**, P.A., 30.06.2004, **Balzan vs. Argento et**, 01.02.1990 (Kollez. Vol. LXXIV, Pt. 3, pġ .429), **Reznikow et vs. Kotivov**, 24.03.1994 (Kollez. Vol. LXXVIII, Pt.3, pġ. 170) u **Fenech Oil and Petroleum Company Limited vs. MIB Holding Limited**, P.A., 24.02.2017.

“Illi inkwantu ta’ jekk iż-żewġ kawżi għandhomx jitqiesu li huma relatati jew le, l-Artikolu 30 tar-Regolamenti 1215 tal-2012 tal-UE, fis-subparagrafu (3) tiegħu jagħtina d-definizzjoni tal-kliem ‘azzjonijiet relatati’, u ċjoè meta kawżi jkun konnessi hekk mill-qrib illi jkun aktar konvenjenti illi jinstemgħu u jiġu determinati flimkien sabiex ikun evitat ir-riskju ta’ sentenzi irrikonċiljabbli li jistgħu jirriżultaw minn proċedimenti separati. Fit-tieni eċċezzjoni mhux qed jintalab li jiġi applikat is-subparagrafu (2) ta’ dak l-Artikolu, iżda li jkun hemm soprasessjoni sakemm tinqata’ l-kawża estera li bdiet qabel il-kawża odjerna f’Malta.

*“Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Emanuel Azzopardi vs. Sea Malta Company Limited**,¹⁸ intqal illi:*

“fuq kollox, kif ingħad, huwa dejjem mogħti lill-Qorti l-jedd li tissoprasjedi l-kawża jekk tingabilha raġuni tajba biex tagħmel dan.”

*“Illi fis-sentenza fl-ismijiet **Valfracht Roro Line Limited vs. Dr Louis Cassar Pullicino**,¹⁹ intqal ukoll li:*

“l-Qrati jqisu s-soprasessjoni bħala provvediment ordinatorju mħolli fid-dehen tal-Qorti li quddiemha titressaq talba bħal dik.²⁰ Provvediment bħal dan huwa meqjus bħala wieħed interlokutorju²¹ u, għalhekk, ma jorbotx lill-Qorti li tkun tagħtu jekk tqum il-ħtieġa li tibdel il-fehma tagħha aktar ‘il quddiem, jekk tintwera raġuni tajba biex tagħmel dan.”

“Illi għalhekk biex tissoprasjedi, il-Qorti m’għandhiex bżonn ta’ eċċezzjoni formali li tiġi mogħtija fir-Risposta Maħlufa, għaliex is-soprasessjoni tista’ tintalab anke verbalment waqt is-smiġħ tal-kawża billi kif ġjā ngħad is-soprasessjoni hija provvediment ordinatorju, digriet interlokutorju, li ma jbidel xejn mill-kontroversja sottomessa quddiem il-Qorti, la rigward it-talbiet u lanqas dwar l-eċċezzjonijiet.

“Illi hemm diversi sitwazzjonijiet li fihom ġie deċiż mill-Qrati tagħna li l-Qorti għandha tilqa’ talba għas-soprasessjoni, fosthom meta hu spedjenti li tagħmel hekk²², u meta jkun hemm lok għas-soluzzjoni ta’ xi punt li jiddependi minn kawża oħra²³, li minnu tiddependi neċessarjament il-kontinwazzjoni tal-kawża li tiġi soprasessjoni sa din

---

¹⁸ P.A.(JRM), 06.06.2006.

¹⁹ P.A. (JRM), 10.04.2003.

²⁰ Ara, per eżempju, App., 23.06.1869, **German et vs. Scicluna et** (Kollez. Vol. V. pğ. 157); P.A., 23.01.1946, **Bugeja vs. Zammit** (Kollez. Vol. XXXII. Pt.ii, pğ. 197) u App. Kum., 26.03.1984, **Dr. Leslie Grech noe vs. Dr. Emanuel Buttigieg et noe**.

²¹ Q.A., 22.05.1989, **Mallia et vs. Bezzina et** (Kollez. Vol.LXXIII, Pt.ii, pğ. 338).

²² **Galea vs. Galea** (Kollez. Vol. 39, Pt.1, pğ. 467), Q.A., 12.03.1973, **Cassar vs. Xuereb**, P.A. u deċiżjoni ta’ din l-istess Qorti kif presjeduta, 19.10.2016, fl-ismijiet **Carmelo Stivala Group Ltd vs. Maria Carmela sive Marlene Borg noe et**.

²³ Kollez. Vol. XLVI, Pt.II, pğ. 591.

is-soluzzjoni.²⁴ Tali provvedimenti ordinatorju huwa rimess għad-diskrezzjoni tal-ġudikant skont iċ-ċirkostanzi speċjali tal-każ.²⁵

“Illi huwa prinċipju kardinali fil-proċedura ċivili li kawża għandha tinbeda u għandha tinstema’ sa ma tinqata’. Il-provvediment ta’ soprasessjoni hu miżura eċċezzjonalissima billi twaqqaf l-andament normali ta’ kif il-kawża għandhom jimxu. Is-soprasessjoni hu rimedju straordinarju u għandu jigi applikat biss jekk hu neċessarju fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja.²⁶ Il-Qorti m’għandhiex tordna s-soprasessjoni jekk il-parti l-oħra tkun ser tbatì preġudizzju.

“Din il-Qorti f’dan l-istadju ma tarax li teżisti xi neċessità impellenti li minhabba fiha tissoprassjedi fuq din il-kawża sakemm tiġi deċiża il-kawża ta’ jattanza u l-kontrotalba li jinsabu pendenti quddiem il-Qorti ta’ Milan bejn uħud mill-partijiet f’din il-kawża. Fil-każ odjern ma jeżistix r-riskju ta’ sentenzi irrikonċiljabbli li jirriżultaw minn provvedimenti separati meta l-partijiet fiz-żewġ provvedimenti huma distinti u separati u s-sentenza tal-Qorti ta’ Milan ma tistax fiċ-ċirkostanzi attwali tagħmel stat fil-konfront tas-soċjetà attriċi odjerna li mhijiex parti fil-kawża quddiem il-Qorti ta’ Milan. Madankollu din il-Qorti ser tkun viġilanti sabiex tiżgura li ma jkunx hemm xi duplikazzjoni ta’ danni fuq l-istess mertu favur xi parti jew partijiet. Fi kwalunkwe każ, din il-Qorti tista’ dejjem tissoprassjedi aktar ’l quddiem jekk jinbidlu ċ-ċirkostanzi u jkun hekk meħtieġ li jsir.”;

3. Wara l-għoti tas-sentenza appellata, l-ewwel appellanti talbu lill-ewwel Qorti b’rikors imressaq minnhom fit-28 ta’ Mejju, 2018²⁷, biex tħallihom jappellaw minnha għall-finijiet tal-artikolu 231(1) tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. L-ewwel Qorti laqgħet it-talba b’degriet mogħti waqt is-smiġħ tad-9 ta’ Lulju, 2018²⁸;

4. Fir-Rikors tal-Appell imressaq minnhom fis-27 ta’ Lulju, 2018, l-ewwel appellanti għar-raġunijiet hemm imfissra, talbu li din il-Qorti tħassar

²⁴ App. Inf., 10.10.2005, **Francis Xuereb pro et noe. vs. Kontrollur tad-Dwana.**

²⁵ Kollez. Vol. XXXII, Pt. II, pğ. 197.

²⁶ Kollez. Vol. XLI., Pt.I, pğ. 507.

²⁷ Paġġ. 1070 – 1 tal-proċess

²⁸ Paġ. 1081 tal-proċess

għal kollox is-sentenza appellata u, filwaqt li tilqa' l-ewwel jew sussidjarjament it-tieni eċċezzjonijiet preliminari tagħhom, tordna s-soprasessjoni tal-proċeduri, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-kumpannija attriċi eHealth Limited;

5. Min-naħa tagħhom, it-tieni appellanti wkoll ressqu rikors quddiem l-ewwel Qorti fid-29 ta' Mejju, 2018²⁹ biex jitolbuha tħallihom jappellaw mis-sentenza appellata. L-ewwel Qorti laqgħet it-talba wkoll waqt l-imsemmi smiġħ tad-9 ta' Lulju, 2018;

6. Fir-Rikors tal-Appell imressaq minnhom fit-30 ta' Lulju, 2018, u għar-raġunijiet hemm imsemmija, it-tieni appellanti talbu li din il-Qorti tħassar għal kollox is-sentenza appellata u, filwaqt li tilqa' l-ewwel jew sussidjarjament it-tieni eċċezzjonijiet preliminari tagħhom, tordna s-soprasessjoni tal-proċeduri, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-kumpannija attriċi eHealth Limited;

7. Il-kumpannija attriċi (minn issa 'l hemm imsejha "l-appellata") ma ressqitx Risposta formali għall-imsemmija Rikorsi tal-Appell, minkejja li laqgħet in-notifika tagħhom;

---

²⁹ Paġġ. 1075 – 6 tal-proċess

8. Wara li din il-Qorti appuntat l-appell għas-smiġħ, l-ewwel appellanti ressqu talba f'rikors tagħhom tal-21 ta' Frar, 2019³⁰, biex din il-Qorti ssib li għandha tressaq Referenza Preliminari quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropeja (minn issa 'l hemm imsejha "QĠUE") dwar il-kwestjoni tat-tifsir u t-tħaddim tal-artikoli 29 u 30 tar-Regolament. Bi provvedimenti mogħti fid-19 ta' Lulju, 2019³¹, u għar-raġunijiet hemm imfissra, din il-Qorti ma laqgħetx it-talba;

9. Semgħet it-trattazzjoni tal-appelli waqt is-smiġħ tal-15 ta' Ottubru, 2019, u ħadet konjizzjoni tan-Nota mressqa mill-ewwel appellanti waqt dak is-smiġħ u tad-dokumenti mehmuża;

10. Rat l-atti kollha tal-kawża rilevanti għall-kwestjoni preżenti;

11. Rat li l-appelli tħallew għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

12. Illi l-qofol ta' dawn l-appelli jirrigwarda kwestjoni proċedurali. Għalhekk, mhux il-każ li l-Qorti tidhol fil-mertu tal-każ li tressaq quddiem l-ewwel Qorti u li l-istess Qorti kienet għadha ma bdiex tistħarreg, ladarba s-sentenza appellata kienet marbuta sewwasew ma' eċċezzjonijiet li l-

---

³⁰ Paġġ. 1130 – 8 tal-proċess

³¹ Paġġ. 1222 – 5 tal-proċess

għan tagħhom kien li jzommu lill-Qrati f'Malta milli jisingħu dan il-każ. Ir-raġuni miġjuba 'l quddiem mill-appellanti hija li hemm kawża oħra miexja quddiem qorti f'Milan, fl-Italja, li huma jgħidu li tolqot l-istess haġa tal-kawża tallum bejn l-istess partijiet u li nfetħet qabel ma nfetħet din il-kawża u li, skond ir-Regolament, imissha tirbaħ fuq il-kawża miftuħa f'Malta. Is-sentenza appellata sabet li ma kienx hemm bejn din il-kawża u dik miftuħa fl-Italja dak ix-xebh u dik l-identità li jitkellem dwaru r-Regolament u għalhekk ma kienx il-każ li l-Qrati f'Malta jieqfu milli jkomplu jisingħu u jiddeċiedu din il-kawża, lil hinn minn dak li jista' jiġri fil-kawża fl-Italja;

13. Illi l-appelli huma wkoll dwar punt ta' Dritt Komunitarju. L-eċċezzjonijiet preliminari li dwarhom ingħatat is-sentenza preliminari kienu jistrieħu fuq dispożizzjonijiet tar-Regolament li, għalhekk, jgħoddu awtomatikament bħala liġi nazzjonali. Kemm hu hekk, l-aggravju ewlieni tal-appellanti ġej mill-fatt li huma jqisu li s-sentenza appellata naqset li tqis dawk iż-żewġ eċċezzjonijiet skond id-Dritt Komunitarju, u minflok straħet biss fuq il-kunċetti tad-dritt nazzjonali u l-ġurisprudenza dwaru marbuta mal-istitut tas-soprasessjoni kif żviluppat matul iż-żmien;

14. Illi l-**aggravji** tal-ewwel appellanti huma li l-ewwel Qorti ħaddmet hażin il-liġi li tgħodd għall-każ u li tbiegħdet mill-interpretazzjoni konsistenti u xierqa taż-żewġ dispożizzjonijiet tar-Regolament imsemmija

fl-eċċezzjonijiet preliminari tagħhom, fil-qafas ta' punt legali proċedurali b'dimensjoni u tifsira awtonoma u indipendenti min-normi domestiċi. B'mod partikolari, huma jgħidu li l-ewwel Qorti ma setgħetx tħaddem ir-regoli tal-liġi Maltija dwar il-litispendenza u twarrab mit-tħaddim tad-Dritt Komunitarju tal-kunċett ta' *lis pendens* u dan minħabba li l-każ tallum huwa milqut mill-aspett ta' litigazzjoni li mhijiex qiegħda ssejtn biss fil-ġurisdizzjoni tal-Qorti ta' Malta. Huma jgħaddu mbagħad biex ifissru dawn l-aggravji kemm dwar dak li jolqot l-artikolu 29 tar-Regolament (li jitkellem dwar soprasessjoni obbligatorja) u kif ukoll l-artikolu 30 tiegħu (li jitkellem dwar soprasessjoni diskrezzjonali);

15. Illi ladarba t-tieni appellanti ressqu l-aggravji tagħhom fuq l-istess tifsila li l-ewwel appellanti ressqu l-aggravji tagħhom mis-sentenza appellata, din il-Qorti tara li għandha tqishom ilkoll flimkien biex ma toqgħodx tirrepeti kunsiderazzjonijiet jew osservazzjonijiet li jolqtu liż-żewġ appellanti. Sejra tqis ukoll is-sottomissjonijiet magħmulin mill-appellata permezz tal-għaref difensur tagħha waqt it-trattazzjoni tal-appelli, għalkemm ma ressqet l-ebda Risposta formali għaž-żewġ rikorsi tal-Appell;

16. Illi l-appellata tishaq li l-ewwel Qorti qieset sewwa l-elementi tal-liġi applikabbli u sabet li ma jeżistux iċ-ċirkostanzi li jwassluha milli tieqaf tisma' din il-kawża. Għall-kuntrarju, l-ewwel Qorti sabet li l-ebda wieħed

mill-elementi mitluba mil-liġi ma kienu jirriżultaw. B'mod partikolari, l-appellata tgħid li din il-kawża u l-oħra mressqa quddiem il-Qorti f'Milan jitkellmu dwar kwestjonijiet li mhumiex l-istess. Tisħaq li l-partijiet f'din il-kawża mhumiex l-istess partijiet fil-kawża barranija u li, f'kull każ, jekk kellha tingħata sentenza mill-Qorti f'Milan, din ma tista' qatt tagħmel stat fil-konfront tal-appallata għaliex mhijiex waħda mill-partijiet f'dik il-kawża, u l-Qorti f'Milan çaħdet it-talba tal-appellanti biex il-kumpannija appellata tissejjaħ fil-kawża li miexja hemmhekk. Għall-kuntrarju, l-appellata tgħid li jekk kemm-il darba l-appellanti jqisuha bħallikieku kienet l-istess kumpannija li kontraha nfetħet il-kawża f'Milan (Vertical Group Holding Ltd.) x'kienet ir-raġuni li talbu sewwasew is-sejha fil-kawża tal-kumpannija appellata f'dik il-kawża wkoll;

17. Illi qabel kull haġ' oħra, huwa fatt li l-ebda parti ma tiċħdu li, minbarra din il-kawża, hemm kawża oħra f'qorti ta' Stat Imsieheb ieħor tal-Unjoni Ewropeja li qed jingħad li tolqot l-istess kwestjoni tal-kawża tal-lum. Dik il-kawża (ta' jattanza) nfetħet quddiem il-Qorti ta' Milan fit-2 ta' Mejju, 2016, filwaqt li din il-kawża nfetħet quddiem l-ewwel Qorti fid-19 ta' April, 2017. Il-kawża quddiem il-Qorti f'Milan infetħet mill-ewwel appellanti u Higea S.p.A. kontra Vertical Holdings Limited li hija l-azzjonist waħdien tal-appellata (kumpannija inkorporata f'Malta f'Jannar tal-2015) u kontra t-tieni appellanti. Din il-Qorti tqis li din iċ-ċirkostanza ġgib fix-xena lir-Regolament. Ladarba ngibdet l-attenzjoni tal-ewwel Qorti (sewwasew

bis-saħħa taż-żewġ eċċezzjonijiet li huma l-mertu tas-sentenza appellata) dwar din iċ-ċirkostanza, kien mistenni li dik il-Qorti tqis id-dispożizzjonijiet relattivi tar-Regolament għaliex l-artikolu 29 tiegħu jagħmilha ċara li malli qorti fi Stat Imsieħeb issir taf b'haġa bħal dik, għandha minn jeddha ('*ex officio*') tara jekk jikkonkorru iċ-ċirkostanzi biex tissoprassjedi jew, wara l-eżami li tkun wettqet, li tara jekk għandhiex tastjeni mill-ġurisdizzjoni favur il-qorti li tkun l-ewwel adita bil-każ;

18. Illi biex dan jiġri, l-artikolu 29 jitlob li jirriżultaw tliet (3) ħwejjeġ: fl-ewwel lok, li jkun hemm kawża li tkun tressqet quddiem qorti fi Stat Imsieħeb qabel il-kawża l-oħra fi Stat Imsieħeb ieħor u li l-qorti fl-ewwel kawża (li r-Regolament isejħilha "l-ewwel qorti" jew "il-qorti l-ewwel invokata") tkun sabet li għandha s-setgħa li tismagħha u taqtagħha; fit-tieni lok, il-kawżi jkunu jitkellmu dwar l-istess kawża ta' azzjoni; u, fit-tielet lok, li l-kawżi jkunu bejn l-istess partijiet. Il-Qorti hija tal-fehma li t-tliet ħwejjeġ imsemmija jridu jikkonkorru u mhux biżżejjed li tirriżulta xi waħda u mhux l-oħrajn ukoll;

19. Illi din il-Qorti taqbel mal-appellanti li jekk jikkonkorru ċirkostanzi bħal dawn, ir-Regolament jitqies bħala l-liġi nazzjonali minħabba l-effett dirett li jitnissel min-natura tiegħu u, safejn mhux kompatibbli ma' xi dispożizzjoni ta' liġi domestika Maltija, d-dispożizzjonijiet tar-Regolament jirbħu fuq id-dispożizzjonijiet l-oħra. Dan iġib il-konsegwenza li t-tifsir u t-

tħaddim tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament għandhom isiru fuq is-saħħa tat-tifsir u t-tħaddim tagħhom magħmul mill-Qrati tal-Istituzzjonijiet Komunitarji u bl-awtorità tagħhom, biex b'hekk ikun garantit it-tħaddim uniformi u ċ-ċirkolazzjoni ħielsa ta' sentenzi maqtugħa mill-qrati tal-Istati Msieħba dwar kwestjonijiet ċivili u kummerċjali, l-għarfien reċiproku tagħhom³² u biex ma jithalliex li parti toqgħod tagħżel qorti li jaqblilha ("*forum shopping*") imma li ma jkollhiex is-setgħa li tisma' l-każ;

20. Illi l-Qorti tagħraf li t-tliet ċirkostanzi li fuqhom joqgħod l-imsemmi artikolu 29 jikkostitwixxu kunċetti awtonomi Komunitarji u għalhekk huwa meħtieġ li jitqiesu fid-dawl tat-tifsira mogħtija lilhom kif għadu kif ingħad;

21. Illi f'dak li jirrigwarda l-aspett tal-ewwel Qorti invokata, jidher li kronoloġikament il-kawża miftuħa quddiem il-Qorti f'Milan tressqet aktar minn sena qabel din il-kawża u l-partijiet kollha f'dik il-kawża qagħdu għall-ġurisdizzjoni tagħha. Kemm hu hekk, il-kumpannija mħarrka (f'dik il-kawża) Vertical Holdings Limited mhux biss ikkontestat l-azzjoni tal-millantazzjoni, iżda ressqet ukoll talba rikonvenzjonali u għalhekk il-partijiet kollha f'dik il-kawża qagħdu għall-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti;

---

³² QĠEU 30.11.1976 fil-kawża fl-ismijiet *Jozef De Wolf vs Harry Cox BV* (C – 42/76) §§ 10 – 1

22. Illi f'dak li jirrigwarda l-element tal-istess kawża tal-azzjoni, jew aħjar, l-istess raġuni jew oġġett tat-talba³³, huwa stabbilit li dan għandu jiffisser bħala l-għan li l-azzjonijiet huma maħsuba li jilħqu u l-qofol tal-kwestjoni bejn il-partijiet, bla ma wieħed iqis l-eċċezzjonijiet imqajma mill-parti mharrka fir-rispettivi kawżi. Għalhekk, mhuwiex mitlub li żewġ kawżi jkunu tabilfors tal-istess sura jew bl-istess talbiet, u jkun hemm dak ix-xebh li jsemmi r-Regolament meta t-talbiet li jsiru fil-kawżi nvoluti jistgħu jwaqqgħu jew jikkontradiċu waħda lill-oħra jekk kemm-il darba kellhom jintlaqgħu t-tnejn³⁴. Kemm hu hekk ingħad li “*The ‘object of the action’ for the purposes of Article 21³⁵ means the end the action has in view. . . . . an action seeking to have the defendant held liable for causing loss and ordered to pay damages has the same cause of action and the same object as earlier proceedings brought by that defendant seeking a declaration that he is not liable for that loss*”³⁶;

23. Illi, jekk wieħed iħaddem dawn il-kunsiderazzjonijiet fil-każ li din il-Qorti għandha quddiemha, għandu jirriżulta li kemm din il-kawża u kif ukoll dik miexja quddiem il-Qorti f'Milan jissejsu fuq il-ftehim li sar bil-*Letter of Intent* tal-11 ta' Lulju, 2014³⁷, l-assenjazzjonijiet tal-jeddijiet rispettivi fl-imsemmi ftehim u r-riperkussjonijiet u l-pretensjonijiet (ta'

---

³³ Ara f'dan ir-rigward P.A. GM 3.12.2019 fil-kawża fl-ismijiet **Classic Group Ltd vs Bianchi di Bianchi Romano & C. SAS**

³⁴ QĠEU 66.12.1994 fil-kawża fl-ismijiet **The Owners of the cargo lately laden on board the ship ‘Tatry’ vs The owners of the ship ‘Maciej Rataj’** (C-406/92) §§ 32 – 6

³⁵ L-art. 29 tar-Regolament Riformulat

³⁶ QĠUE **The ‘Tatry’** *op. cit* §§ 41 u 45

³⁷ Ara Dok “EH1” f’paġġ. 9 *et seq* tal-proċess

danni) reċiproċi minħabba li dak il-ftehim ma seħħx. Fil-fehma meqjusa tal-Qorti, dan ifisser mhux biss li hemm konnessjoni bejn il-kawża miexja quddiem il-Qorti f'Milan u din li tinsab quddiem din il-Qorti, imma saħansitra li l-oġġett taż-żewġ azzjonijiet huwa l-istess għall-finijiet tar-Regolament;

24. Illi f'dak li jirrigwarda l-element tal-identità tal-partijiet jibda biex jingħad lil, f'dan ir-rigward u bħalma jgħodd taħt il-liġi Maltija fil-każ tal-litispendenza jew il-konnessjoni tal-kawżi, ikun hemm tali identità wkoll jekk il-partijiet f'kawża waħda jkunu atturi u l-partijiet l-oħrajn ikunu mħarrkin, u fil-kawża l-oħra bil-maqlub³⁸. Minbarra dan, il-kunċett Komunitarju ta' identità tal-partijiet jgħodd ukoll meta l-partijiet fiż-żewġ kawżi jkunu l-istess, għalkemm f'kawża jew f'oħra jkun hemm partijiet oħrajn li ma jkunux partijiet fiż-żewġ kawżi. Fejn jidhru persuni mhux fiżiċi, huwa stabbilit ukoll li wieħed ma għandux iħares biss lejn il-forma tal-personalità ġuridika awtonoma, imma wkoll lejn ir-rejaltà oġġettiva li tista' tirriżulta bejn persuna w oħra fiż-żewġ kawżi³⁹. Kemm hu hekk, b'riferenza għall-artikoli 29 u 30 tar-Regolament, ingħad: "*although the parties must be 'identical', this identity is not destroyed by the mere fact of there being separate legal entities involved . . . . the parties must be 'identical', but this does not mean that two separate legal entities cannot*

---

³⁸ QĠEU **8.12.1987** fil-kawża fl-ismijiet **Gubisch Maschinenfabrik KG vs Giulio Palumbo** (C-144/86) §§ 11 u 19

³⁹ C of A **18.2.1994** fil-kawża fl-ismijiet **Berkeley Administration Inc. et vs McClelland et** (1995) J.L. Pr. 201 *per* Dillon, Stuart-Smith, Hobhouse L.J § 30

be 'identical' for this purpose, as is shown by the rulings of those cases⁴⁰⁴¹;

25. Illi b'mod partikolari, fir-rigward ta' kumpannija li hija sussidjarja ta' oħra ingħad kif ġej fir-rigward tal-element tal-identità tal-partijiet għall-finijiet tar-Regolament: *"It is submitted that those licensees should be regarded as the 'same party' as Mecklermedia itself. I do not see why. I can understand that a wholly-owned subsidiary might be so regarded .. .. that it was 'wholly unreal' to separate a wholly-owned subsidiary from its parent.. .."*⁴²;

26. Illi fil-każ li l-Qorti għandha quddiemha, din kienet x'aktarx il-kwestjoni l-aktar kontroversjali bejn il-partijiet għaliex l-appellata tishaq li hija ma hix waħda mill-partijiet fil-kawża quddiem il-Qorti f'Milan liema kawża saret bejn l-appellanti nfushom (minn u kontra oħrajn). Tistrieħ ħafna fuq il-fatt li hija kumpannija registrata f'Malta b'personalità ġuridika għaliha u li ma jmisshix titqies ħaġa waħda ma' Vertical Holdings. Minbarra dan, tgħid li meta l-appellanti ittaw isejhulha fil-kawża fil-proċeduri quddiem il-Qorti taljana, dik il-Qorti ma laqgħetx it-talba

---

⁴⁰ Hawnhekk kienet qiegħda ssir riferenza għall-każijiet **Tatry** u QĠUE **19.5.1998** fil-kawża fl-ismijiet **Drouot Assurances SA vs Consolidated Metallurgical Industries et** (C – 351/96) § 19

⁴¹ C. of A. 21.1.2008 *per* Collins L.J. fil-kawża fl-ismijiet **Kolden Holdings Ltd. vs Rodette Commerce Ltd. et** (2008 EWCA Civ. 10) §§ 85 u 87

⁴² Chancery Div. *per* Jacob J **26.2.1997** fil-kawża fl-ismijiet **Mecklermedia Corp. et vs D.C. Congress G.m.b.H** (Ch. 40 (1998) M. 7266)

tagħhom. B'dan hija tgħid li b'hekk l-appellanti nfushom jistqarru u jemmnu li hi u Vertical Holdings mhumiex l-istess persuna;

27. Illi l-appellanti jwarrbu dawn l-argumenti u jgħidu li għalkemm huwa minnu li l-appellata hija kumpannija b'personalità ġuridika għaliha, mill-atti joħroġ ukoll li l-istess appellata twaqqfet mill-istess azzjonisti ta' Vertical u l-istess Vertical hija l-azzjonist waħdieni tal-appellata; it-tmexxija tal-appellata hija fl-istess persuna li tmexxi lil Vertical; li l-appellata kienet assenjata l-jeddijiet li Vertical kellha fil-ftehim tal-11 ta' Lulju, 2014 (filwaqt li jiġbdu l-attenzjoni wkoll għall-fatt li dik l-assenjazzjoni jidher li seħħet fi żmien qabel mal-appellata kienet reġistrata); li, minkejja li l-appellata ġiet assenjata l-jeddijiet ta' Vertical taħt il-ftehim imsemmi, kienet Vertical li, sa żmien wara, xorta waħda baqgħet tidher u tressaq pretensjonijiet dwar il-ftehim u l-ksur tiegħu; u, fuq kollox, meta Vertical ressqet f'isimha l-pretensjonijiet rikonvenzjonali quddiem il-Qorti f'Milan, suppost li kien ilha żmien li assenjat il-jeddijiet tagħha lill-appellata. Fi kliem ieħor, l-appellanti jisħqu li l-appellata mhijiex għajr "paraventu" jew "*alter ego*" maħluq minn Vertical biex jagħti x'jifhem li fil-kwestjoni daħlet persuna ġdida li ma għandhiex x'taqsam mal-każ mistħarreġ quddiem il-Qorti fl-Italja. Dwar il-provvediment mogħti mill-Qorti f'Milan li ċaħad it-talba tagħhom għas-sejha fil-kawża tal-appellata, l-appellanti jgħidu li dak il-provvediment ingħata sakemm dik il-Qorti tara

x'għandhom x'jgħidu l-Qrati Maltin dwar din il-kwestjoni tat-tħaddim tar-Regolament;

28. Illi wara li din il-Qorti rat sewwa l-atti tal-kawża u qabblithom mal-bixra ta' ġurisprudenza (kemm tal-QĠUE u kif ukoll ta' qrati nazzjonali li kienet imsejsa fuq dik tal-QĠUE) li tgħodd għall-każ, issib li ċ-ċirkostanza tal-appellata f'din il-kawża ma tagħmilhiex tabilhaqq persuna oħra minn waħda mill-partijiet fil-kawża li miexja quddiem il-qorti l-ewwel invokata (Vertical Holdings Limited). Għalhekk, għall-kuntrarju tal-fehma li waslet għaliha l-ewwel Qorti fis-sentenza appellata, dan l-element tal-identità tal-partijiet jirriżulta wkoll;

29. Illi għalhekk jidher li l-aggravju ewlieni tal-appellanti huwa mistħoqq u sejjer jintlaqa';

30. Illi ladarba din il-Qorti waslet għal din il-fehma, ma jidhirx li huwa meħtieġ li tqis ukoll hemmx raġunijiet biex titqies soprasessjoni diskrezzjonarja taħt l-artikolu 30 tar-Regolament marbuta mal-kunċett ta' "azzjonijiet relatati". Ma hemmx dubju li jekk il-kawża li l-Qorti għandha quddiemha illum hija dwar l-istess oġġett bħall-kawża miexja quddiem il-Qorti f'Milan, aktar u aktar jista' jingħad li l-azzjonijiet huma relatati;

31. Illi l-Qorti tqis, madankollu, li fl-appelli tagħhom l-appellanti qegħdin jitlobu t-tfassir tas-sentenza appellata u li din il-Qorti tordna s-soprasessjoni. Minkejja li l-artikolu 29(3) tar-Regolament jagħti aktar minn hekk jekk jirriżultaw iċ-ċirkostanzi msemmija fih, din il-Qorti ser tipprovdi adeżivament mat-talba tal-appellanti biex ma tinkorrix l-ultrapetizzjoni;

Decide

32. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeciedi billi:

Tilqa' l-appelli mressqa mill-intimati mis-sentenza preliminari mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-23 ta' Mejju, 2018, fil-kawża fl-ismijiet premessi u għalhekk tħassar l-imsemmija sentenza u tordna s-soprasessjoni ta' din il-kawża għall-finijiet tal-artikoli 29(1) tar-Regolament sakemm tinqata' l-kawża mressqa quddiem il-Qorti ta' Milan jew sakemm dak il-proċediment ma jitwaqqafx mod ieħor qabel l-għoti tas-sentenza;

Tordna li l-atti tal-kawża jintbagħtu lura lill-ewwel Qorti biex tirregola ruħha skond din is-sentenza; u

Tordna li l-kumpanija attriċi appellata tħallas l-**ispejjeż taż-żewġ istanzi**

marbuta ma' dan l-episodju.

Joseph Azzopardi
Prim Imhallef

Joseph R. Micallef
Imhallef

Tonio Mallia
Imhallef

Deputat Registratur
mb